

yourself!

Question what you get. Media education to fight Disinformation

Έρευνα βιβλιογραφίας Παράρτημα 1

University of the Basque Country (EHU), Iberika, Stimuli, CESIE, X Liceum, Maldita.es

Co-funded by
the European Union

Table of Contents

ΓΕΡΜΑΝΙΑ	3
ΕΛΛΑΔΑ	14
ΙΤΑΛΙΑ	20
ΙΣΠΑΝΙΑ	27
ΠΟΛΩΝΙΑ.....	32

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

2. Μέτρα κατά της παραπληροφόρησης	
<p>2.1 Αναφέρετε τις κύριες στρατηγικές που έχει ακολουθήσει η χώρα σας για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης τα τελευταία 5 χρόνια (ενδεχόμενο κανονιστικό πλαίσιο, ενδεχόμενη δημιουργία οργανισμών, φόρουμ ή ομάδων εμπειρογνομόνων κ.λπ.).</p>	<p>Τα τελευταία πέντε χρόνια, η Γερμανία έχει εφαρμόσει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης μέσω ρυθμιστικών μέτρων, ειδικής νομοθεσίας και της δημιουργίας ερευνητικών προγραμμάτων και δικτύων εμπειρογνομόνων. Το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Παιδείας και Έρευνας (BMBF) έχει δραστηριοποιηθεί ιδιαίτερα σε αυτόν τον τομέα, χρηματοδοτώντας επί του παρόντος δέκα ερευνητικές πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην κατανόηση και τον περιορισμό της διάδοσης ψευδών ειδήσεων και άλλων μορφών παραπληροφόρησης. Τα προγράμματα αυτά συνδυάζουν την επιστημονική έρευνα, τη συμμετοχή του κοινού και την τεχνολογική καινοτομία με σκοπό την ανάπτυξη αποτελεσματικών αντιμέτρων.</p> <ul style="list-style-type: none"> - DeFaktS: Το έργο «<i>DeFaktS – Recognizing and Disclosing Factors and Stylistic Devices of Disinformation Campaigns</i>» επικεντρώνεται στην ανάλυση μηνυμάτων από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τις πλατφόρμες ανταλλαγής μηνυμάτων. Οι ερευνητές χρησιμοποιούν αυτά τα δεδομένα για να εκπαιδεύσουν συστήματα τεχνητής νοημοσύνης ώστε να αναγνωρίζουν γλωσσικά και στυλιστικά μοτίβα που είναι χαρακτηριστικά της παραπληροφόρησης. Ο τελικός στόχος είναι η δημιουργία μιας εφαρμογής ικανής να προειδοποιεί τους χρήστες όταν εμφανίζονται ενδεχομένως παραπλανητικά στυλιστικά στοιχεία στα μηνύματα. https://www.forschung-it-sicherheit-kommunikationssysteme.de/projekte/defakts - DESIVE2: Το έργο «<i>DESIVE2 – Better Recognize and Understand Scientific-Looking Disinformation</i>» διερευνά τον τρόπο με τον οποίο κυκλοφορούν στο διαδίκτυο παραπλανητικά περιεχόμενα που παρουσιάζονται με φαινομενικά επιστημονικό τρόπο. Οι ερευνητές διεξάγουν έρευνες μεταξύ των πολιτών για να κατανοήσουν τι τους ωθεί να μοιράζονται μη επαληθευμένες πληροφορίες. Οι γνώσεις που θα αποκτηθούν θα συμβάλουν στην ανάπτυξη ενός μοντέλου για

αποτελεσματικές στρατηγικές αντιμετώπισης και πρόληψης της διάδοσης της παραπληροφόρησης.

<https://www.forschung-it-sicherheit-kommunikationssysteme.de/projekte/desive2>

- **DYNAMO:** Το έργο «*DYNAMO – Understanding, Recognizing and Combating Highly Dynamic Forms of Dissemination of Disinformation*» διερευνά τον τρόπο με τον οποίο η παραπληροφόρηση διαδίδεται μέσω των υπηρεσιών ανταλλαγής μηνυμάτων και μεταφέρεται σε ευρύτερες πλατφόρμες κοινωνικών μέσων. Οι ερευνητές μελετούν τα επαναλαμβανόμενα μοτίβα διάδοσης και αξιολογούν τον τρόπο με τον οποίο το συναισθηματικό περιεχόμενο επηρεάζει την εξάπλωση των ψευδών πληροφοριών. Στόχος του έργου είναι ο σχεδιασμός καινοτόμων εργαλείων και μεθόδων για τον εντοπισμό και τον περιορισμό αυτών των δυναμικών εκστρατειών παραπληροφόρησης.

<https://www.forschung-it-sicherheit-kommunikationssysteme.de/projekte/dynamo>

- **FakeNarratives:** Το έργο «*FakeNarratives – Research into Narratives of Disinformation in Public Broadcasting and Alternative News Videos*» εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο κατασκευάζεται και μεταδίδεται η παραπληροφόρηση τόσο στις δημόσιες ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές όσο και στα εναλλακτικά διαδικτυακά μέσα ενημέρωσης. Χρησιμοποιώντας ανάλυση λόγου και γλωσσική ανάλυση, καθώς και μεθοδολογίες των ψηφιακών ανθρωπιστικών επιστημών, οι ερευνητές διερευνούν τις υποκείμενες αφηγήσεις και τις ρητορικές στρατηγικές των παραπλανητικών περιεχομένων. Χρησιμοποιούνται τεχνικές μηχανικής μάθησης για τον εντοπισμό επαναλαμβανόμενων μοτίβων. Ο τελικός στόχος είναι η ανάπτυξη ενός ψηφιακού εργαλείου ικανό να αποκαλύπτει συστηματικά τους μηχανισμούς και τις στρατηγικές που κρύβονται πίσω από τις αφηγήσεις παραπληροφόρησης.

<https://www.forschung-it-sicherheit-kommunikationssysteme.de/projekte/fakenarratives>

- **Hybrid:** Το έργο «*Hybrid – Real-Time Detection of Disinformation Campaigns in Online Media*» επικεντρώνεται στην ανάπτυξη ενός λογισμικού αναλυτικού εργαλείου που έχει σχεδιαστεί για να βοηθά τους ειδικούς να αξιολογούν πιο αποτελεσματικά τις εκστρατείες παραπληροφόρησης. Συνδυάζοντας την αυτοματοποιημένη ανάλυση μηχανών με την ανθρώπινη εμπειρογνωμοσύνη, το σύστημα επιτρέπει την αξιολόγηση μεγάλου όγκου δεδομένων από τα μέσα κοινωνικής

δικτύωσης και τις διαδικτυακές πλατφόρμες σε πραγματικό χρόνο. Προσδιορίζει χρονικά και συμπεριφορικά μοτίβα στην δραστηριότητα παραπληροφόρησης, παρέχοντας στους ειδικούς μια ολοκληρωμένη εικόνα της δυναμικής των εκστρατειών και των πιθανών επιπτώσεων.

<https://hybrid.social/>

- **IKIP:** Το έργο «*IKIP – Innovative Communication Strategies for Intervention and Prevention in Disinformation Campaigns*» διερευνά τη σχέση μεταξύ των αφηγηματικών δομών, των ψυχολογικών παραγόντων και της ατομικής ευπάθειας στην παραπληροφόρηση. Οι ερευνητές αναλύουν τα στιλιστικά και συναισθηματικά στοιχεία που καθιστούν ορισμένες αφηγήσεις πειστικές. Με βάση αυτά τα ευρήματα, αναπτύσσουν στοχευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα, εργαστήρια και στρατηγικές επικοινωνίας με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας έναντι της παραπληροφόρησης.

<https://www.forschung-it-sicherheit-kommunikationssysteme.de/projekte/ikip>

- **noFAKE:** Το έργο «*noFAKE – Efficient Fact Checks through Artificial Intelligence and Crowdsourcing*» έχει ως στόχο τη δημιουργία ενός συστήματος που υποστηρίζεται από τεχνητή νοημοσύνη και διευκολύνει τον εντοπισμό και την επαλήθευση της παραπληροφόρησης σε μεγάλη κλίμακα. Το σύστημα σαρώνει και κατηγοριοποιεί αυτόματα εκτεταμένα σύνολα δεδομένων κειμένου και εικόνων, εντοπίζοντας ύποπτο περιεχόμενο και ανιχνεύοντας τις διαδρομές διάδοσής του. Συνδυάζοντας την αυτοματοποίηση με την ανθρώπινη επιθεώρηση, το εργαλείο υποστηρίζει εκπαιδευμένους επαγγελματίες στην αξιολόγηση της αξιοπιστίας των πληροφοριών και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών επαλήθευσης ειδήσεων.

<https://www.forschung-it-sicherheit-kommunikationssysteme.de/projekte/nofake>

- **NOTORIOUS:** Το έργο «*NOTORIOUS – The Role of Celebrities in Disinformation Campaigns in the Eyes of Science*» διερευνά τον τρόπο με τον οποίο οι διασημότητες συμβάλλουν στη διάδοση της παραπληροφόρησης στο πλαίσιο του πολιτικού και κοινωνικού διαλόγου στις ψηφιακές

πλατφόρμες. Λόγω της παρουσίας τους σε πολλαπλές πλατφόρμες, οι διασημότητες συχνά λειτουργούν ως ενισχυτές ή δείκτες του τρόπου με τον οποίο οι ψευδείς πληροφορίες κυκλοφορούν στα δίκτυα. Μέσω επιστημονικής ανάλυσης, οι ερευνητές επιδιώκουν να αποκαλύψουν τα μοτίβα και τους μηχανισμούς διανομής που διαμορφώνουν αυτές τις δυναμικές.

<https://www.forschung-it-sicherheit-kommunikationssysteme.de/projekte/notorious>

- **PREVENT:** Το έργο «*PREVENT – Training Approach for Teaching Measures to Prevent Digital Disinformation Campaigns*» έχει ως στόχο να εξοπλίσει δημόσιους φορείς, αρχές και οργανισμούς με εργαλεία για την καταπολέμηση της σκόπιμης χειραγώγησης της κοινής γνώμης. Οι ερευνητές αναπτύσσουν ένα σύστημα εκπαίδευσης βασισμένο σε προσομοιώσεις που μοντελοποιεί τη δημιουργία και τη διάδοση παραπληροφόρησης, ενώ παράλληλα επιτρέπει στους συμμετέχοντες να δοκιμάσουν και να αξιολογήσουν αντίμετρα. Οι προσομοιώσεις αυτές βασίζονται σε ρεαλιστικά σενάρια, όπως η πανδημία COVID-19, προκειμένου να ενισχύσουν την πρακτική εφαρμοσιμότητα.

<https://www.forschung-it-sicherheit-kommunikationssysteme.de/projekte/prevent>

- **VERITAS:** Το έργο «*VERITAS – Recognizing and Combating Disinformation on Health Topics with Artificial Intelligence*» επικεντρώνεται στην ανίχνευση ψευδών πληροφοριών στον τομέα της υγείας. Οι ερευνητές δημιουργούν ένα ολοκληρωμένο σύνολο δεδομένων που ενσωματώνει δεδομένα από δημόσιες πηγές ειδήσεων, πλατφόρμες κοινωνικών μέσων και γνώσεις εμπειρογνομόνων. Χρησιμοποιώντας τεχνολογίες εξόρυξης δεδομένων και τεχνητής νοημοσύνης, το έργο δομεί και αναλύει αυτές τις πληροφορίες για να βοηθήσει τους πολίτες να αναγνωρίζουν πιο αποτελεσματικά ψευδές ή παραπλανητικό περιεχόμενο που σχετίζεται με την υγεία.

<https://www.forschung-it-sicherheit-kommunikationssysteme.de/projekte/veritas>

Το 2017, η Γερμανία θέσπισε επίσης τον **νόμο NetzDG** (Network Enforcement Act), ο οποίος απαιτεί από τις πλατφόρμες κοινωνικών μέσων να αφαιρούν αμέσως παράνομο περιεχόμενο, συμπεριλαμβανομένων των ρητορικών εκφράσεων μίσους και των ψευδών ειδήσεων. Οι πλατφόρμες που δεν συμμορφώνονται ενδέχεται να επιβληθούν σημαντικά πρόστιμα.

Επίσης, διαθέτουν:

GADMO: Το Γερμανικό-Αυστριακό Παρατηρητήριο Ψηφιακών Μέσων (GADMO) είναι μια συμμαχία ελεγκτών γεγονότων, εμπειρογνομόνων στα μέσα ενημέρωσης και επιστημόνων που υιοθετούν μια συντονισμένη προσέγγιση για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και της ψευδούς ενημέρωσης. Για το σκοπό αυτό, οι κορυφαίες οργανώσεις επαλήθευσης ειδήσεων στον γερμανόφωνο κόσμο συνεργάζονται για πρώτη φορά: Deutsche Presse-Agentur (dpa), Agence France-Presse (AFP), Austria Presse Agentur (APA) και η μη κερδοσκοπική ανεξάρτητη αίθουσα τύπου CORRECTIV. Συνεργάζονται με επιστήμονες επικοινωνίας και δεδομένων από το Ινστιτούτο Δημοσιογραφίας και τη Σχολή Στατιστικής του Πολυτεχνείου του Ντόρτμουντ και το Αυστριακό Ινστιτούτο Τεχνολογίας (AIT).

<https://gadmo.eu/en/>

GMK: Gesellschaft für Medienpädagogik und Kommunikationskultur in der Bundesrepublik Deutschland e.V. - Η Ένωση για την Εκπαίδευση στα Μέσα Ενημέρωσης και την Επικοινωνιακή Κουλτούρα (εγγεγραμμένη, μη κερδοσκοπική οργάνωση) είναι μια εθνική επαγγελματική ένωση για την εκπαίδευση, τον πολιτισμό και τα μέσα ενημέρωσης. Υποστηρίζει την προώθηση της εκπαίδευσης στα μέσα ενημέρωσης και της παιδείας στα μέσα ενημέρωσης. Η ένωση συγκεντρώνει ενδιαφερόμενα και ενεργά άτομα από τον χώρο της έρευνας και της πρακτικής και εξασφαλίζει την ανταλλαγή πληροφοριών.

<http://www.gmk-net.de>

Άλλες στρατηγικές που αναπτύχθηκαν από τη Γερμανία

- **Ομάδα εργασίας του Ομοσπονδιακού Γραφείου Τύπου:** Μέσα στο Ομοσπονδιακό Γραφείο Τύπου έχει συσταθεί μια εξειδικευμένη ομάδα εργασίας για την παρακολούθηση, ανάλυση και αντιμετώπιση των εκστρατειών παραπληροφόρησης. Η ομάδα αυτή διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στον εντοπισμό ψευδών πληροφοριών και στον συντονισμό έγκαιρων αντιμέτρων , ιδίως κατά τη διάρκεια εκλογικών περιόδων, όταν η παραπληροφόρηση ενέχει αυξημένους κινδύνους για τις δημοκρατικές διαδικασίες.
- **Συνεργασία με εταιρείες τεχνολογίας:** Η γερμανική κυβέρνηση έχει συνεργαστεί ενεργά με μεγάλες εταιρείες τεχνολογίας, όπως το Facebook, το Twitter (τώρα X) και το Google, για να προωθήσει τη μεγαλύτερη υπευθυνότητα για το περιεχόμενο που μοιράζεται στις πλατφόρμες τους. Αυτές οι συνεργασίες στοχεύουν στη βελτίωση της διαμόρφωσης του περιεχομένου, στη μείωση της διάδοσης της παραπληροφόρησης και στην ενίσχυση της διαφάνειας στα περιβάλλοντα ψηφιακής επικοινωνίας.
- **Εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού:** Έχουν ξεκινήσει εθνικές πρωτοβουλίες ευαισθητοποίησης για να ενημερώσουν τους πολίτες σχετικά με τους κινδύνους της παραπληροφόρησης και να προωθήσουν την κριτική κατανάλωση των μέσων ενημέρωσης. Αυτές οι εκστρατείες τονίζουν τη σημασία της επαλήθευσης των πηγών πληροφοριών και της αναγνώρισης του χειραγωγικού περιεχομένου στο διαδίκτυο.
- **Υποστήριξη οργανισμών επαλήθευσης ειδήσεων:** Η Γερμανία παρέχει θεσμική και οικονομική υποστήριξη σε ανεξάρτητους οργανισμούς επαλήθευσης ειδήσεων που επαληθεύουν πληροφορίες και απομυθοποιούν ψευδείς αφηγήσεις. Αυτές οι οντότητες είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση της ακεραιότητας του δημόσιου διαλόγου και τη διατήρηση της εμπιστοσύνης στις επαληθευμένες πληροφορίες.
- **Συνεργασία σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης:** Ως ενεργό κράτος μέλος της ΕΕ, η Γερμανία συνεργάζεται με άλλες ευρωπαϊκές χώρες για την ανάπτυξη συντονισμένων αντιδράσεων κατά της παραπληροφόρησης. Η συνεργασία αυτή περιλαμβάνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, την από κοινού παρακολούθηση διασυνοριακών εκστρατειών και τη συμμετοχή σε πρωτοβουλίες σε επίπεδο ΕΕ που αποσκοπούν στην προστασία του οικοσυστήματος πληροφοριών.
- **Προγράμματα παιδείας και εκπαίδευσης στα μέσα ενημέρωσης:** Η γερμανική κυβέρνηση έχει

	<p>επενδύσει σε μακροπρόθεσμα εκπαιδευτικά προγράμματα για την ενίσχυση της παιδείας στα μέσα ενημέρωσης σε όλες τις ηλικιακές ομάδες. Οι πρωτοβουλίες αυτές αποσκοπούν στο να εξοπλίσουν τους πολίτες με τις δεξιότητες που απαιτούνται για να αναγνωρίζουν τις αξιόπιστες πληροφορίες, να κατανοούν τον τρόπο λειτουργίας της παραπληροφόρησης και να ασχολούνται με κριτική ματιά με τα ψηφιακά μέσα ενημέρωσης.</p>
<p>2.2 Αναφέρετε τουλάχιστον δύο ακαδημαϊκές μελέτες από τη χώρα σας, στις οποίες οι συγγραφείς αναφέρουν την ανάγκη ενσωμάτωσης περιεχομένου σχετικά με την παιδεία στα μέσα επικοινωνίας στην επίσημη και/ή την ανεπίσημη εκπαίδευση. Συνοψίστε εν συντομία τα συμπεράσματά τους.</p>	<p>Τα τελευταία χρόνια, πολυάριθμες γερμανικές ακαδημαϊκές μελέτες έχουν επισημάνει τη σημασία της ενσωμάτωσης της παιδείας στα μέσα επικοινωνίας και της ψηφιακής ικανότητας τόσο στην επίσημη όσο και στην άτυπη εκπαίδευση. Αρκετές σημαντικές αναφορές μπορούν να βρεθούν μέσω της Εταιρείας για την Εκπαίδευση στα Μέσα Επικοινωνίας και την Πολιτιστική Επικοινωνία (GMK) και στο πλαίσιο της ερευνητικής πρωτοβουλίας Digitales Deutschland (Ψηφιακή Γερμανία), η οποία συγκεντρώνει εκτεταμένες ακαδημαϊκές εργασίες σχετικά με την ψηφιακή παιδεία, τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την ανάπτυξη ικανοτήτων στην εκπαίδευση.</p> <p>Το έργο <i>Digitales Deutschland</i>, με τίτλο «<i>Monitoring the Digital Competence of the Population</i>», στοχεύει να αποτελέσει τη βάση για την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων σε όλους τους τομείς της κοινωνίας. Διατηρεί μια ολοκληρωμένη βάση δεδομένων με μελέτες και εξειδικευμένη βιβλιογραφία, ενώ παράλληλα διεξάγει εμπειρική έρευνα για την αξιολόγηση της ψηφιακής ικανότητας. Η συνοδευτική έκδοση «<i>kompetent</i>» προσφέρει προσιτές αναλύσεις των τρεχουσών συζητήσεων, συμπεριλαμβανομένης της αυξανόμενης σημασίας της τεχνητής νοημοσύνης από το 2020.</p> <p>https://digid.jff.de/</p> <p>1. Schüller, K., Busch, P., & Hindinger, C. (2019). <i>Future Skills: Ein Framework für Data Literacy – Kompetenzrahmen und Forschungsbericht (Arbeitspapier Nr. 47)</i>. Hochschulforum Digitalisierung.</p>

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για τις δεξιότητες ψηφιακής και δεδομένων. Οι συγγραφείς τονίζουν ότι η γνώση των δεδομένων πρέπει να αποτελεί βασικό στοιχείο της σύγχρονης εκπαίδευσης, καθώς οι αποφάσεις σε πολλούς κλάδους βασίζονται όλο και περισσότερο στην ερμηνεία των δεδομένων και στη συλλογιστική που βασίζεται σε αποδεικτικά στοιχεία. Η μελέτη περιγράφει τους βασικούς γνωστικούς και συναισθηματικούς μαθησιακούς στόχους και παρέχει ένα μοντέλο μέτρησης για την υποστήριξη της ανάπτυξης προγραμμάτων σπουδών και της κατάρτισης των εκπαιδευτικών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τονίζει ότι η ψηφιακή, η δεδομένων, η πληροφοριακή και η στατιστική παιδεία είναι αλληλένδετες και ότι η *ηθική παιδεία* πρέπει να λειτουργεί ως μετα-ικανότητα που καθοδηγεί όλες τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τα δεδομένα. Η μελέτη καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα εκπαιδευτικά ιδρύματα πρέπει να προωθούν όχι μόνο την τεχνική επάρκεια, αλλά και την κριτική και ηθική σκέψη στον χειρισμό των δεδομένων και την ψηφιακή επικοινωνία.

https://hochschulforumdigitalisierung.de/wp-content/uploads/2023/09/HFD_AP_Nr_47_DALI_Kompetenzrahmen_WEB.pdf

2. Seufert, Sabine; Guggemos, Josef; Tarantini, Eric: Digitale Transformation in Schulen – Kompetenzanforderungen an Lehrpersonen - In: Beiträge zur Lehrerinnen- und Lehrerbildung : Zeitschrift zu Theorie und Praxis der Aus- und Weiterbildung von Lehrerinnen und Lehrern 36 (2018) 2, S. 175-193 - URN: urn:nbn:de:0111-pedocs-170969 - DOI: 10.25656/01:17096

Η έρευνα αυτή εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο η ψηφιακή μεταμόρφωση επηρεάζει τα σχολεία και το επάγγελμα του εκπαιδευτικού. Οι συγγραφείς προτείνουν ένα διευρυμένο πλαίσιο δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών, το οποίο δεν περιλαμβάνει μόνο την ικανότητα χρήσης ψηφιακών εργαλείων, αλλά και την ενσωμάτωση της ψηφιοποίησης στις μεθόδους διδασκαλίας, την ανάπτυξη των σχολείων και την επαγγελματική εξέλιξη. Με βάση τα εμπειρικά ευρήματα μιας μελέτης στην οποία συμμετείχαν 215 εκπαιδευτικοί από εννέα επαγγελματικά σχολεία της γερμανόφωνης Ελβετίας, η έρευνα εντοπίζει κενά στις ψηφιακές δεξιότητες των εκπαιδευτικών και συνιστά τη συστηματική ενσωμάτωση της εκπαίδευσης στην ψηφιακή και τη μέσων επικοινωνίας παιδεία τόσο στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών όσο και στη συνεχή επαγγελματική τους ανάπτυξη.

https://www.pedocs.de/volltexte/2019/17096/pdf/BzL_182_175-193Seufert.pdf

	<p>3. Lorenz, Ramona [Hrsg.]; Yotyodying, Sittipan [Hrsg.]; Eickelmann, Birgit [Hrsg.]; Endberg, Manuela [Hrsg.]: Schule digital – der Länderindikator 2021. Lehren und Lernen mit digitalen Medien in der Sekundarstufe I in Deutschland im Bundesländervergleich und im Trend seit 2017. Münster ; New York : Waxmann 2022, 212 S. - URN: urn:nbn:de:0111-pedocs-246067 - DOI: 10.25656/01:24606</p> <p>Η μελέτη <i>Länderindikator 2021</i> παρέχει μια εκτενή συγκριτική ανάλυση της χρήσης των ψηφιακών μέσων στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε όλα τα ομόσπονδα κράτη της Γερμανίας. Διεξάγεται στο πλαίσιο ενός μακροπρόθεσμου προγράμματος παρακολούθησης της εκπαίδευσης και αξιολογεί τις ψηφιακές ικανότητες των εκπαιδευτικών, τις γνώσεις των εκπαιδευομένων στον τομέα της πληροφορικής και της πληροφορίας, καθώς και τον αντίκτυπο των επενδύσεων σε ομοσπονδιακό και κρατικό επίπεδο στην ψηφιακή υποδομή των σχολείων. Τα ευρήματα υπογραμμίζουν την επείγουσα ανάγκη ενσωμάτωσης της παιδείας στα μέσα επικοινωνίας και της ψηφιακής παιδείας στο πρόγραμμα σπουδών, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική μάθηση στο πλαίσιο της ψηφιακής μεταμόρφωσης, ιδίως υπό το πρίσμα της επιτάχυνσης που προκάλεσε η πανδημία COVID-19. Η μελέτη τονίζει επίσης την ανάγκη συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης των εκπαιδευτικών, προκειμένου να διατηρηθεί η πρόοδος της ψηφιακής εκπαίδευσης.</p> <p>https://www.pedocs.de/frontdoor.php?source_opus=24606</p>
<p>2.3 Αναφέρετε τουλάχιστον δύο οργανισμούς στη χώρα σας που παρέχουν εκπαίδευση στα μέσα επικοινωνίας και ενημέρωσης για εκπαιδευτικούς, με σκοπό την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης στην τάξη. Συνοψίστε εν συντομία το έργο τους.</p>	<p>Η Γερμανία φιλοξενεί αρκετούς σημαντικούς οργανισμούς που ασχολούνται με την ενίσχυση της παιδείας στα μέσα ενημέρωσης και την παροχή των απαραίτητων δεξιοτήτων στους εκπαιδευτικούς για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης στην τάξη.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Medienanstalt Berlin-Brandenburg (mabb): Η <i>Medienanstalt Berlin-Brandenburg</i> λειτουργεί ως ρυθμιστικός φορέας για τις ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές στα ομόσπονδα κράτη του Βερολίνου και του Βρανδεμβούργου. Πέραν των ρυθμιστικών της αρμοδιοτήτων, η mabb συμμετέχει ενεργά σε πρωτοβουλίες εκπαίδευσης στα μέσα ενημέρωσης. Ο οργανισμός συνεργάζεται με σχολεία,

εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτικά ιδρύματα για την προώθηση της παιδείας στα μέσα ενημέρωσης και της κριτικής προσέγγισης του ψηφιακού περιεχομένου. Τα έργα του υποστηρίζουν τους εκπαιδευτικούς στην καλλιέργεια των αναλυτικών δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων και της ανθεκτικότητάς τους στην παραπληροφόρηση.

<https://www.mabb.de/>

- **KboM: Keine Bildung ohne Medien:** Η πρωτοβουλία «*Keine Bildung ohne Medien*» υποστηρίζει τη συστηματική και βιώσιμη ενσωμάτωση της εκπαίδευσης στα μέσα ενημέρωσης σε όλα τα επίπεδα του γερμανικού εκπαιδευτικού συστήματος. Λειτουργεί ως εθνικό δίκτυο που συγκεντρώνει εκπαιδευτικούς, υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και ερευνητές με σκοπό την προώθηση της ένταξης της παιδείας στα μέσα ενημέρωσης στα προγράμματα σπουδών και στην κατάρτιση των εκπαιδευτικών. Η αποστολή του KBoM τονίζει την ανάγκη προετοιμασίας των εκπαιδευτικών ώστε να καθοδηγούν τους εκπαιδευόμενους στην πλοήγηση και την κριτική αξιολόγηση του περιεχομένου των μέσων ενημέρωσης.

<https://www.keine-bildung-ohne-medien.de/>

- **CORRECTIV:** Το *CORRECTIV* είναι ένας ανεξάρτητος, μη κερδοσκοπικός οργανισμός μέσων ενημέρωσης που ασχολείται με την ερευνητική δημοσιογραφία και την πολιτική εκπαίδευση. Εκτός από την παραγωγή ρεπορτάζ δημόσιου ενδιαφέροντος, το *CORRECTIV* διοργανώνει εκπαιδευτικά προγράμματα που εμπλέκουν τόσο τους εκπαιδευτικούς όσο και τους εκπαιδευόμενους στην κατανόηση της παραπληροφόρησης και του ρόλου της ηθικής δημοσιογραφίας. Μέσω εργαστηρίων και συνεργασιών στην τάξη, το *CORRECTIV* ενδυναμώνει τους εκπαιδευτικούς να καλλιεργούν την κριτική σκέψη και να ενισχύουν την ικανότητα των εκπαιδευομένων να αξιολογούν την αξιοπιστία των πληροφοριών.

<https://correctiv.org/>

- **klicksafe:** Το *klicksafe* είναι μια γερμανική πρωτοβουλία ευαισθητοποίησης που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έχει ως στόχο την προώθηση της ασφάλειας στο διαδίκτυο, της ψηφιακής παιδείας και της υπεύθυνης χρήσης των μέσων ενημέρωσης. Αν και το κύριο κοινό του περιλαμβάνει παιδιά και νέους, το *klicksafe* παρέχει επίσης εκπαιδευτικό υλικό, εργαστήρια και παιδαγωγικούς πόρους για εκπαιδευτικούς και

γονείς. Τα προγράμματά του εστιάζουν στην παροχή βοήθειας στους εκπαιδευτικούς για την αντιμετώπιση ζητημάτων όπως η παραπληροφόρηση, ο διαδικτυακός εκφοβισμός και η ψηφιακή ηθική στην εκπαιδευτική τους πρακτική.

<https://www.klicksafe.de/>

- **Lie Detectors:** *Lie Detectors* είναι ένας ευρωπαϊκός μη κερδοσκοπικός οργανισμός αναγνωρισμένος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την καινοτόμο προσέγγισή του στην προώθηση της παιδείας στα νέα. Στη Γερμανία, ο οργανισμός συνδέει επαγγελματίες δημοσιογράφους με σχολεία για να διευκολύνει τις επισκέψεις σε τάξεις. Αυτές οι συνεδρίες βοηθούν τους εκπαιδευόμενους και τους εκπαιδευτικούς να κατανοήσουν πώς διαδίδεται η παραπληροφόρηση, πώς να επαληθεύουν τα γεγονότα και τι συνιστά ηθική δημοσιογραφία. Το πρόγραμμα ενισχύει την ικανότητα των εκπαιδευτικών να διδάσκουν την ανάλυση των μέσων ενημέρωσης και την κριτική αξιολόγηση των πηγών ειδήσεων.

<https://lie-detectors.org/were-hiring-programm-direktorin-deutschland/>

- **Mimikama:** Το *Mimikama* είναι μία από τις κορυφαίες πλατφόρμες επαλήθευσης ειδήσεων και ψηφιακής εκπαίδευσης στον γερμανόφωνο κόσμο. Η κύρια αποστολή του είναι να εντοπίζει και να αποκαλύπτει την παραπληροφόρηση, την απάτη και τις ψευδείς ειδήσεις στο διαδίκτυο. Το *Mimikama* παρέχει εργαστήρια και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό που βοηθά τους εκπαιδευτικούς και το ευρύτερο κοινό να αναγνωρίζουν παραπλανητικό περιεχόμενο και να κατανοούν τις τεχνικές χειραγώγησης στο διαδίκτυο, συμβάλλοντας έτσι σε ένα ασφαλέστερο και πιο ενημερωμένο ψηφιακό περιβάλλον.

<https://www.mimikama.education/>

2. Μέτρα κατά της παραπληροφόρησης	
<p>2.1 Αναφέρετε τις κύριες στρατηγικές που έχει ακολουθήσει η χώρα σας για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης τα τελευταία 5 χρόνια (ενδεχόμενο κανονιστικό πλαίσιο, ενδεχόμενη δημιουργία οργανισμών, φόρουμ ή ομάδων εμπειρογνομόνων κ.λπ.).</p>	<p><u>Νομικό πλαίσιο</u></p> <p>Η Ελλάδα έχει θεσπίσει μια σειρά νομοθετικών μεταρρυθμίσεων με στόχο τον περιορισμό της διάδοσης ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών, ιδίως όταν το περιεχόμενο αυτό ενέχει κινδύνους για τη δημόσια ασφάλεια, την οικονομία ή την εθνική ασφάλεια.</p> <p>Ο πρώτος ελληνικός νόμος που αναφέρεται ρητά στη χειραγώγηση της αγοράς μέσω της διάδοσης παραπλανητικών πληροφοριών θεσπίστηκε το 2025. Η νομοθεσία αυτή στοχεύει στη σκόπιμη διάδοση ψευδών ή παραπλανητικών περιεχομένων μέσω των μέσων μαζικής ενημέρωσης ή των ψηφιακών πλατφορμών που ενδέχεται να επηρεάσουν τα χρηματοπιστωτικά μέσα ή τις αγορές.</p> <p>Νωρίτερα, τον Νοέμβριο του 2021, ο Ελληνικός Ποινικός Κώδικας τροποποιήθηκε ώστε να ποινικοποιεί τη διάδοση «ψευδών ειδήσεων». Ο νόμος, που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 12 Νοεμβρίου 2021, επέβαλε ποινές φυλάκισης έως και πέντε ετών για τη διάδοση πληροφοριών που θα μπορούσαν να προκαλέσουν φόβο στο κοινό, να διαταράξουν την εμπιστοσύνη του κοινού στην οικονομία, να υπονομεύσουν την εθνική άμυνα ή να θέσουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.</p> <p>Ωστόσο, η διάταξη αυτή — άρθρο 191 του Ποινικού Κώδικα — προκάλεσε σημαντικές ανησυχίες μεταξύ των δημοσιογράφων, της κοινωνίας των πολιτών και των διεθνών οργανώσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της Human Rights Watch, λόγω του φόβου ότι θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί καταχρηστικά για την καταστολή της διαφωνίας και τον περιορισμό της ελευθερίας του τύπου. Μετά από ευρεία κριτική, η ελληνική κυβέρνηση απέσυρε και αναθεώρησε το αμφιλεγόμενο άρθρο τον Δεκέμβριο του 2022.</p>

Η αναθεωρημένη έκδοση περιόρισε τον ορισμό των «ψευδών ειδήσεων», απαιτώντας πλέον η παράβαση να αποδεικνύει ένα απτό αποτέλεσμα (όπως πραγματική δημόσια ανησυχία) και όχι απλώς να δημιουργεί έναν αφηρημένο κίνδυνο. Η τροπολογία αυτή εισήχθη για να εξασφαλιστεί μια πιο ισορροπημένη προσέγγιση μεταξύ της πρόληψης της επιβλαβούς παραπληροφόρησης και της προστασίας της ελευθερίας του λόγου.

Παρά τις προσαρμογές αυτές, οι προκλήσεις παραμένουν. Σύμφωνα με την οργάνωση Δημοσιογράφοι Χωρίς Σύνορα (RSF), η Ελλάδα σημείωσε σημαντική πτώση στην ελευθερία του Τύπου, πέφτοντας 38 θέσεις στον Παγκόσμιο Δείκτη Ελευθερίας του Τύπου του 2022, καταλαμβάνοντας την 108η θέση μεταξύ 180 χωρών. Αυτό υπογραμμίζει την ανάγκη για συνεχή επαγρύπνηση στη διατήρηση τόσο του αποτελεσματικού ελέγχου της παραπληροφόρησης όσο και της ανεξαρτησίας των μέσων ενημέρωσης.

Εθνικά Ινστιτούτα και Ερευνητικοί Φορείς

- Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας (ΕΚΟΜΕ): Ιδρύθηκε με τον Νόμο 4339/2015, το Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας (ΕΚΟΜΕ) λειτουργεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Ιδρύθηκε το 2017 και αποστολή του είναι η προώθηση δημόσιων και ιδιωτικών πρωτοβουλιών στον οπτικοακουστικό τομέα, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Το κέντρο υποστηρίζει ενεργά την εκπαίδευση στα μέσα επικοινωνίας και την ψηφιακή παιδεία μέσω προγραμμάτων κατάρτισης, επανεκπαίδευσης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων των επαγγελματιών στον τομέα της δημιουργικής βιομηχανίας και των μέσων επικοινωνίας. Το ΕΚΟΜΕ συνεργάζεται με εκπαιδευτικά ιδρύματα και επαγγελματικές ενώσεις για την ανάπτυξη προγραμμάτων που ενισχύουν την κριτική προσέγγιση των μέσων επικοινωνίας και προάγουν την ανθεκτικότητα έναντι της παραπληροφόρησης.
- Το Ελληνικό Οπτικοακουστικό Ινστιτούτο (ΟΙΜ), που ιδρύθηκε το 1994, λειτουργεί ως εθνικός φορέας εφαρμοσμένης έρευνας της Ελλάδας στον τομέα της οπτικοακουστικής επικοινωνίας. Διεξάγει συστηματικές μελέτες για διάφορα μέσα, όπως το ραδιόφωνο, την τηλεόραση, τον κινηματογράφο και τις ψηφιακές πλατφόρμες, εστιάζοντας στον κοινωνικό και πολιτιστικό αντίκτυπο των νέων τεχνολογιών. Εκτός από τον ερευνητικό του ρόλο, το ΙΟΜ εκπροσωπεί την Ελλάδα σε ευρωπαϊκά οπτικοακουστικά φόρουμ και προγράμματα, όπως το Media Plus και το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Οπτικοακουστικών Μέσων. Το έργο του συμβάλλει στην ανάπτυξη πολιτικών και στην ανταλλαγή γνώσεων για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης μέσω τεκμηριωμένης έρευνας και διεθνούς

	<p>συνεργασίας.</p> <p>Εθνικά Ινστιτούτα: https://www.ekome.media/ https://www.translatum.gr/forum/index.php?topic=189265.0</p>
<p>2.2 Αναφέρετε τουλάχιστον δύο ακαδημαϊκές μελέτες από τη χώρα σας, στις οποίες οι συγγραφείς αναφέρουν την ανάγκη ενσωμάτωσης περιεχομένου σχετικά με την παιδεία στα μέσα επικοινωνίας στην επίσημη και/ή την ανεπίσημη εκπαίδευση. Συνοψίστε εν συντομία τα συμπεράσματά τους.</p>	<p>1. Andriopoulou, I. (2010, December 10). <i>Introducing Media literacy in Greek schools: A hurdle race</i> [Conference Presentation]. The Media Education Association and the Center for the Study of Children, Youth and Media, University of London. https://milunesco.unaoc.org/mil-articles/introducing-media-literacy-in-greek-schools-a-hurdle-race/</p> <p>Η μελέτη αυτή αναλύει την εξέλιξη της Παιδείας στα Μέσα και την Πληροφορία (MIL) στην Ελλάδα κατά την τελευταία δεκαετία, εντοπίζοντας τους κύριους κοινωνικοπολιτισμικούς και θεσμικούς παράγοντες που εμποδίζουν την ενσωμάτωσή της στο εθνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι το επίσημο εκπαιδευτικό πλαίσιο της Ελλάδας, που χαρακτηρίζεται από συντηρητικές παραδόσεις και άκαμπτα παιδαγωγικά μοντέλα, έχει λειτουργήσει ως εμπόδιο στην καινοτομία στην εκπαίδευση στα μέσα επικοινωνίας. Το άρθρο υπογραμμίζει το χάσμα μεταξύ της σύγχρονης πραγματικότητας των μέσων επικοινωνίας και των ξεπερασμένων δομών του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι μια ουσιαστική μεταρρύθμιση απαιτεί συστημική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένου του επαναπροσδιορισμού των προγραμμάτων σπουδών, της κατάρτισης των εκπαιδευτικών και της θεσμικής κουλτούρας, ώστε να ενσωματωθεί η Παιδεία στα Μέσα ως βασική ικανότητα.</p> <p>2. Andriopoulou, I., Papadimitriou, S., & Kourti, E. (2014, May 1). <i>Media and Information Literacy Policies in Greece</i> [Part of the TRANSLIT project.]. ANR TRANSLIT and COST “Transforming Audiences/Transforming Societies”. https://www.researchgate.net/publication/334698176_Media_Information_Literacy_Policies_in_Greece</p> <p>Η έρευνα αυτή, που διεξήχθη στο πλαίσιο του <i>TRANSLIT Project</i>, εξετάζει τις εθνικές πολιτικές και πρακτικές που σχετίζονται με την Παιδεία στα Μέσα και την Πληροφορία (MIL) στα ελληνικά σχολεία. Η μελέτη παρατηρεί ότι, ενώ οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν όλο και περισσότερο σε ψηφιακά και</p>

συνεργατικά προγράμματα χρησιμοποιώντας εργαλεία Web 2.0, πολλοί εκπαιδευτικοί εξακολουθούν να διστάζουν να προχωρήσουν πέρα από τις παραδοσιακές μεθόδους διδασκαλίας. Αυτή η απροθυμία αποδίδεται στην περιορισμένη κατάρτιση, την έλλειψη αυτοπεποίθησης και την ανεπαρκή θεσμική υποστήριξη.

Οι συγγραφείς προτείνουν τη δημιουργία ενός δικτύου «καθηγητών με ψηφιακές δεξιότητες» που θα λειτουργούν ως εκπαιδευτές και πολλαπλασιαστές σε τοπικό επίπεδο, οργανώνοντας εργαστήρια και σεμινάρια για την προώθηση της ενσωμάτωσης των μέσων ενημέρωσης στην εκπαίδευση. Υποστηρίζουν ότι η ενσωμάτωση της εκπαίδευσης στα μέσα ενημέρωσης ως υποχρεωτικό στοιχείο τόσο στα σχολικά προγράμματα σπουδών όσο και στην κατάρτιση των εκπαιδευτικών είναι απαραίτητη για να εφοδιαστούν οι πολίτες με τις δεξιότητες που απαιτούνται σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον, κορεσμένο από τα μέσα ενημέρωσης. Η μελέτη τονίζει περαιτέρω τη σημασία της δια βίου μάθησης, της ηλεκτρονικής μάθησης και των ευκαιριών μικτής μάθησης για την κάλυψη των εξελισσόμενων εκπαιδευτικών αναγκών των ενηλίκων.

3. Drigas, A., Bravou, V., Demertzi, E., & Papagerasimou, Y. (2019). *Media And Digital Literacy Report Template Media And Digital Literacy Country Report: Greece*. (1st ed.). Part of the Project: Media Literacy in the Digitalised Era: Supporting Teachers Through a Whole-School Approach.
<http://meldeproject.eu/wp-content/uploads/2021/10/MeLDE-National-Report-Greece.pdf>

Η παρούσα εθνική έκθεση, η οποία εκπονήθηκε στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ προγράμματος *MeLDE*, παρέχει μια αξιολόγηση των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών στον τομέα της ψηφιακής και της πολυμεσικής παιδείας στην Ελλάδα. Με βάση εμπειρικά στοιχεία, η μελέτη διαπιστώνει ότι, ενώ οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευόμενοι είναι γενικά εξοικειωμένοι με τις ψηφιακές τεχνολογίες, και οι δύο ομάδες στερούνται επαρκούς κατάρτισης σε θέματα ασφάλειας στο διαδίκτυο και υπεύθυνης ψηφιακής συμπεριφοράς. Τα ευρήματα αποκαλύπτουν σημαντικές ελλείψεις στην ετοιμότητα των εκπαιδευτικών να αντιμετωπίσουν ζητήματα παραπληροφόρησης και κυβερνοασφάλειας στην τάξη.

Η έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η συστηματική επαγγελματική ανάπτυξη στον τομέα της ψηφιακής παιδείας και της παιδείας στα μέσα επικοινωνίας είναι απαραίτητη για την ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και των ικανοτήτων των εκπαιδευτικών. Ζητά τη δημιουργία δομημένων προγραμμάτων κατάρτισης που θα εστιάζουν στην επαλήθευση των πληροφοριών, την ηθική στο διαδίκτυο και την κριτική προσέγγιση του ψηφιακού περιεχομένου — όλα απαραίτητα στοιχεία για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης στο

	<p>εκπαιδευτικό περιβάλλον.</p>
<p>2.3 Αναφέρετε τουλάχιστον δύο οργανισμούς στη χώρα σας που παρέχουν εκπαίδευση στα μέσα επικοινωνίας και ενημέρωσης για εκπαιδευτικούς, με σκοπό την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης στην τάξη.</p> <p>Συνοψίστε εν συντομία το έργο τους.</p>	<p>1) Psaroloco Media Literacy Project: https://www.psaroloco.org/</p> <p>Το <i>Psaroloco Media Literacy Project</i> εστιάζει στην ανάπτυξη δημιουργικών και κριτικών δεξιοτήτων στα μέσα επικοινωνίας, ιδίως μέσω του κινηματογράφου και της οπτικοακουστικής εκπαίδευσης. Η πρωτοβουλία ενσωματώνει τους εκπαιδευτικούς ως βασικούς διαμεσολαβητές της παιδείας στα μέσα επικοινωνίας, προσφέροντάς τους εργαλεία για να καθοδηγήσουν τους εκπαιδευόμενους στην κατανόηση και ανάλυση του περιεχομένου των μέσων. Το Psaroloco διοργανώνει το <i>Psaroloco International Film Festival for Children and Young People</i>, παράλληλα με βιωματικά και εκπαιδευτικά εργαστήρια σχεδιασμένα για μαθητές, εκπαιδευτικούς και γονείς.</p> <p>2) Symbiosis: https://symbiosis.org.gr/</p> <p>Η Symbiosis είναι μια οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών που προωθεί τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου μέσω της εκπαίδευσης και της υπεράσπισης των δικαιωμάτων. Τα εκπαιδευτικά της προγράμματα στοχεύουν στην ανάπτυξη <i>δεξιοτήτων για τη δημοκρατική κουλτούρα</i> και την καταπολέμηση των διακρίσεων μέσω προσεγγίσεων μάθησης χωρίς αποκλεισμούς.</p> <p>Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της στον τομέα της εκπαίδευσης στα μέσα ενημέρωσης, η Symbiosis έχει διοργανώσει εργαστήρια με θέμα «<i>Διαταραχή της πληροφόρησης: Κατανόηση των τεχνικών προπαγάνδας κατά τη διάρκεια μιας επιδημίας πληροφοριών σε καιρό πολέμου</i>». Αυτές οι συνεδρίες έχουν σχεδιαστεί για να βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς και τους συμμετέχοντες να εντοπίσουν τις πηγές και τις τεχνικές παραπλανητικών ή ψευδών πληροφοριών, να κατανοήσουν τον τρόπο λειτουργίας της προπαγάνδας και να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους στην κριτική ανάλυση των μέσων ενημέρωσης. Η εκπαίδευση που παρέχει η οργάνωση ενθαρρύνει τους εκπαιδευτικούς να εφαρμόσουν αυτές τις γνώσεις στην τάξη, προωθώντας την παιδεία στα μέσα ενημέρωσης ως θεμέλιο της δημοκρατικής εκπαίδευσης.</p> <p>3) Karpos - Κέντρο Εκπαίδευσης και Εργαστήρια Κινηματογράφου https://karposontheweb.org/?lang=en</p> <p>Ο <i>Karpos</i> ιδρύθηκε από τρεις έμπειρους επαγγελματίες που πιστεύουν ότι τα οπτικοακουστικά μέσα, οι νέες</p>

	<p>τεχνολογίες, η διδασκαλία και η ομαδική εργασία υποστηρίζουν τη δημιουργικότητα και την ανταλλαγή ιδεών. Μας ενδιαφέρει οι νέοι και οι ενήλικες να γίνουν πιο ενεργοί πολίτες σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία. Πιστεύουμε ότι η έκφραση μέσω της εικόνας και του ήχου είναι ένα μέσο άμεσο, οικείο και ελκυστικό, σχετικό με τους νέους, το οποίο μπορούν να εξερευνήσουν και οι ενήλικες.</p> <p>Μέσα από απλές, αλλά δομημένες δραστηριότητες, ο καθένας μπορεί να εκφράσει τον προσωπικό του λόγο και να παρουσιάσει τη δική του εκδοχή του κόσμου που τον περιβάλλει. Στόχος μας είναι, μέσα σε κάθε ομάδα, να καλλιεργήσουμε τη δυνατότητα επικοινωνίας και να βοηθήσουμε στην ανάπτυξη προσωπικών κριτηρίων απέναντι στα ερεθίσματα που μας προσφέρονται καθημερινά για κατανάλωση.</p>
--	--

ΙΤΑΛΙΑ

2. Μέτρα κατά της παραπληροφόρησης	
<p>2.1 Αναφέρετε τις κύριες στρατηγικές που έχει ακολουθήσει η χώρα σας για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης τα τελευταία 5 χρόνια (ενδεχόμενο κανονιστικό πλαίσιο, ενδεχόμενη δημιουργία οργανισμών, φόρουμ ή ομάδων εμπειρογνομόνων κ.λπ.).</p>	<p><i>Εθνικό Σχέδιο για την Ψηφιακή Σχολή (Piano Nazionale Scuola Digitale – PNSD)</i></p> <p>Το <i>PNSD</i>, που θεσπίστηκε με τον νόμο <i>La Buona Scuola</i>, αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της ιταλικής στρατηγικής για την ψηφιακή καινοτομία και την Παιδεία στα Μέσα και Πληροφορία (MIL) στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού συστήματος. Αποτελεί τόσο πολιτικό όσο και επιχειρησιακό πλαίσιο για την ενσωμάτωση ψηφιακών εργαλείων και δεξιοτήτων στις πρακτικές διδασκαλίας και μάθησης. Το σχέδιο αξιοποιεί πολλαπλές πηγές χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων (PON Education 2014–2020) και των εθνικών πόρων βάσει του Νόμου 107/2015, για την προώθηση της ψηφιακής μεταμόρφωσης των σχολείων.</p> <p>Οι κύριοι στόχοι του PNSD είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η εξασφάλιση καθολικής πρόσβασης σε ψηφιακή υποδομή, συμπεριλαμβανομένης της συνδεσιμότητας οπτικών ινών εξαιρετικά ευρείας ζώνης, της εσωτερικής καλωδίωσης δικτύου και της σταθερής πρόσβασης στο διαδίκτυο σε όλα τα σχολεία. • Η ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών στον τομέα των μέσων επικοινωνίας μέσω δομημένων προγραμμάτων κατάρτισης και επαγγελματικής ανάπτυξης. • Η προώθηση καινοτόμων μεθοδολογιών διδασκαλίας, συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής διδακτικής, της εκπαίδευσης στα μέσα επικοινωνίας και των πρωτοβουλιών για την ψηφιακή ιθαγένεια. <p>Βασικό στοιχείο του σχεδίου είναι η δημιουργία τοπικών ομάδων κατάρτισης, που θεσπίστηκαν με τον νόμο αριθ. 145 της 30ής Δεκεμβρίου 2018, οι οποίες λειτουργούν υπό τον συντονισμό των περιφερειακών σχολικών γραφείων. Οι ομάδες αυτές υποστηρίζουν τα σχολεία στην υλοποίηση</p>

ψηφιακών περιβαλλόντων, στον πειραματισμό με καινοτόμες μεθοδολογίες και στην οργάνωση εργαστηρίων κατάρτισης εκπαιδευτικών. Το πρόγραμμα *Future Labs*, που εντάσσεται στο πλαίσιο αυτό, ενισχύει περαιτέρω την περιφερειακή συνεργασία, προσφέροντας πόρους και χώρους για πρακτική κατάρτιση στην ψηφιακή εκπαίδευση.

Ενσωμάτωση των STEM και των ψηφιακών δεξιοτήτων (PNRR – Δράση 4)

Στο πλαίσιο του *Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (PNRR)* της Ιταλίας, η *Action 4 – Environments for Integrated Digital Didactics* στοχεύει στην ενίσχυση της διδασκαλίας και της μάθησης των μαθημάτων STEM (Επιστήμη, Τεχνολογία, Μηχανική και Μαθηματικά) μέσω ψηφιακών τεχνολογιών. Η πρωτοβουλία υποστηρίζει τη δημιουργία εργαστηριακών χώρων και την παροχή προηγμένων ψηφιακών εργαλείων για τη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων και την προετοιμασία των εκπαιδευομένων για τις προκλήσεις της ψηφιακής οικονομίας.

Το πρόγραμμα δίνει έμφαση στην ανάπτυξη ψηφιακών, τεχνικών, δημιουργικών, επικοινωνιακών και δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων, σε ευθυγράμμιση με το ευρωπαϊκό πλαίσιο DigComp 2.1 για εκπαιδευόμενους και DigCompEdu για εκπαιδευτικούς. Προβλέπει επίσης τη δημιουργία ενός Εθνικού Κέντρου Συντονισμού για την Ψηφιακή Εκπαίδευση υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και Αξίας, το οποίο θα είναι υπεύθυνο για την προώθηση της συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών και την προώθηση των ψηφιακών και πολυγλωσσικών δεξιοτήτων σε σχολεία και πανεπιστήμια.

Στρατηγική Ιταλία 2025 και πρωτοβουλία Repubblica Digitale

Ένα άλλο βασικό στοιχείο της στρατηγικής της Ιταλίας για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και την προώθηση της ψηφιακής ένταξης είναι η Στρατηγική Ιταλία 2025, η οποία ξεκίνησε στις 17 Δεκεμβρίου 2019 από τον Υπουργό Τεχνολογικής Καινοτομίας και Ψηφιοποίησης. Στο πλαίσιο αυτό, η πρωτοβουλία Repubblica Digitale διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην προώθηση της ψηφιακής κουλτούρας και της παιδείας στα μέσα επικοινωνίας μεταξύ των πολιτών.

Η Repubblica Digitale είναι μια εθνική συμμαχία στην οποία συμμετέχουν υπουργεία, περιφερειακές και τοπικές αρχές, πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα, οργανισμοί μέσωσ ενημέρωσης και φορείς της

	<p>κοινωνίας των πολιτών, υπό τον συντονισμό του Τμήματος Ψηφιακής Μεταμόρφωσης της Προεδρίας του Συμβουλίου των Υπουργών. Η πρωτοβουλία ευθυγραμμίζεται με την Ευρωπαϊκή Συμμαχία για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και τις Θέσεις Εργασίας, εστιάζοντας σε τέσσερις στρατηγικούς πυλώνες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Τριτοβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση: Ανάπτυξη ψηφιακών και πολυμεσικών δεξιοτήτων μεταξύ των εκπαιδευομένων μέσω της τυπικής εκπαίδευσης, υπό τον συντονισμό του Υπουργείου Παιδείας (MI) και του Υπουργείου Πανεπιστημίων και Έρευνας (MUR). 2. Ενεργός εργατικός δυναμικός: Ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και της ηλεκτρονικής ηγεσίας τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, υπό τον συντονισμό του Υπουργείου Οικονομικής Ανάπτυξης (MISE) και του Υπουργείου Δημόσιας Διοίκησης (MIPA). 3. Εξειδικευμένες δεξιότητες ΤΠΕ: Υποστήριξη της ανάπτυξης προηγμένων ψηφιακών ικανοτήτων και εμπειρογνωμοσύνης σε αναδυόμενες τεχνολογίες, με συντονισμό από το MUR και το MISE. 4. Πολίτες: Προώθηση της ψηφιακής παιδείας για όλους τους πολίτες, με στόχο την ενθάρρυνση της ενεργού δημοκρατικής συμμετοχής και της υπεύθυνης ενασχόλησης με τις διαδικτυακές πληροφορίες, σε συντονισμό με τον Υπουργό Τεχνολογικής Καινοτομίας και Ψηφιοποίησης (MID). <p>Συνολικά, αυτές οι πρωτοβουλίες αποτελούν μια ολοκληρωμένη και πολυεπίπεδη προσέγγιση της μεσαιωνικής παιδείας και της πρόληψης της παραπληροφόρησης, προωθώντας την καινοτομία στην εκπαίδευση, ενισχύοντας τις ψηφιακές δεξιότητες των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευομένων και καλλιεργώντας μια πιο ενημερωμένη και ανθεκτική κοινωνία.</p>
<p>2.2 Αναφέρετε τουλάχιστον δύο ακαδημαϊκές μελέτες από τη χώρα σας, στις οποίες οι συγγραφείς αναφέρουν την ανάγκη ενσωμάτωσης περιεχομένου σχετικά με την παιδεία στα μέσα επικοινωνίας στην επίσημη και/ή την ανεπίσημη εκπαίδευση. Συνοψίστε εν συντομία τα συμπεράσματά τους.</p>	<p><i>Έκθεση για τον Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI) – 2020</i></p> <p>Σύμφωνα με τον Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI) 2020, η Ιταλία αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις στον τομέα της ψηφιακής ένταξης και της ανάπτυξης δεξιοτήτων. Η έκθεση υπογραμμίζει ότι η Ιταλία συγκαταλέγεται μεταξύ των χωρών της ΕΕ με τις χαμηλότερες επιδόσεις στον τομέα του «ανθρώπινου κεφαλαίου», ο οποίος μετρά τις ψηφιακές δεξιότητες των πολιτών. Παρά τις προσπάθειες της κυβέρνησης να προωθήσει τον ψηφιακό μετασχηματισμό, η έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η έλλειψη ευρείας ψηφιακής και μέσων μαζικής ενημέρωσης παραμένει ένα σημαντικό</p>

εμπόδιο για την ανάπτυξη της χώρας.

Η έκθεση DESI ζητά ολοκληρωμένες και στρατηγικές παρεμβάσεις για τη βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας, τονίζοντας την ανάγκη:

- Να ενισχυθεί η εκπαίδευση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και την ψηφιακή παιδεία στα σχολεία, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι νεότερες γενιές θα αναπτύξουν κριτική σκέψη και δεξιότητες αξιολόγησης πληροφοριών.
- Υποστηρίξει τη δια βίου μάθηση και την επανεκπαίδευση του εργατικού δυναμικού, προκειμένου να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ της ψηφιακής καινοτομίας και της ετοιμότητας της αγοράς εργασίας.
- Προωθήσει πολιτικές ψηφιακής ένταξης, προκειμένου να μειωθεί το ψηφιακό χάσμα μεταξύ των ηλικιακών ομάδων, των περιφερειών και των κοινωνικοοικονομικών τομέων.

Η μελέτη συνιστά τελικά να αντιμετωπιστεί η ψηφιακή και η ψηφιακή παιδεία ως στρατηγικές εθνικές προτεραιότητες, ζωτικής σημασίας όχι μόνο για την απασχολησιμότητα και την καινοτομία, αλλά και για την προστασία της δημοκρατίας από την παραπληροφόρηση και τη χειραγώγηση.

Έκθεση ISTAT για τις ψηφιακές δεξιότητες στην Ιταλία – 2019

Συμπληρώνοντας τα ευρήματα του DESI, η έκθεση του ISTAT (Ιταλικό Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής) για το 2019 παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις ψηφιακές ικανότητες των Ιταλών πολιτών, αποκαλύπτοντας μια κρίσιμη έλλειψη βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων σε ολόκληρο τον πληθυσμό. Σύμφωνα με τα στοιχεία:

- Το 42% των πολιτών δεν διαθέτει βασικές ψηφιακές δεξιότητες και πάνω από 1 εκατομμύριο Ιταλοί (3,4%) δεν διαθέτουν καμία.
- Μόνο το 29% των χρηστών του διαδικτύου ηλικίας 16-74 ετών επιδεικνύουν υψηλές ψηφιακές δεξιότητες, ενώ το 26% φτάνει μόνο σε βασικό επίπεδο.
- Το ποσοστό των ατόμων με τουλάχιστον βασικές ψηφιακές ικανότητες φτάνει το 70% μεταξύ των πτυχιούχων πανεπιστημίου, αλλά μειώνεται απότομα στο 15% μεταξύ των ατόμων ηλικίας 65-74 ετών.

	<ul style="list-style-type: none"> • Περισσότερο από το μισό του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας (51%) είτε δεν χρησιμοποιεί το διαδίκτυο είτε δεν διαθέτει επαρκείς ψηφιακές δεξιότητες. <p>Η μελέτη του ISTAT επισημαίνει το χάσμα ηλικίας και εκπαίδευσης στις ψηφιακές δεξιότητες και υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη ενσωμάτωσης της εκπαίδευσης στα μέσα επικοινωνίας από την πρώιμη σχολική ηλικία έως την ενηλικίωση. Η έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η ενίσχυση της παιδείας στα μέσα επικοινωνίας και της ψηφιακής παιδείας πρέπει να αποτελέσει εθνική πολιτική προτεραιότητα, προκειμένου να διασφαλιστούν οι ίσες ευκαιρίες, να προωθηθεί η συμμετοχή των πολιτών στα κοινά και να προστατευθούν οι πολίτες από την παραπληροφόρηση και τη χειραγώγηση στο ψηφιακό περιβάλλον.</p>
<p>2.3 Αναφέρετε τουλάχιστον δύο οργανισμούς στη χώρα σας που παρέχουν εκπαίδευση στα μέσα επικοινωνίας και ενημέρωσης για εκπαιδευτικούς, με σκοπό την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης στην τάξη.</p> <p>Συνοψίστε εν συντομία το έργο τους.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cooperativa Sociale E.D.I. (Εκπαίδευση για τα Δικαιώματα της Παιδικής και Εφηβικής Ηλικίας) διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην προώθηση της εκπαιδευτικής καινοτομίας και της προστασίας των παιδιών μέσω του προγράμματος S.C.AT.T.I. – <i>Σχολείο, Κοινότητα, Ενεργοποίηση, Εδάφη, Καινοτομία</i>. Χρηματοδοτούμενο από την Κοινωνική Επιχείρηση «<i>Con i Bambini</i>» στο πλαίσιο του Εθνικού Ταμείου για την Καταπολέμηση της Εκπαιδευτικής Φτώχειας των Παιδιών, το πρόγραμμα συγκεντρώνει 27 εταιρίες, μεταξύ των οποίων τοπικές αρχές, σχολεία και οργανώσεις του τριτογενούς τομέα. Η πρωτοβουλία στοχεύει στην οικοδόμηση ενός νέου εκπαιδευτικού μοντέλου που καταπολεμά την εκπαιδευτική φτώχεια, ενισχύοντας τη συνεργασία μεταξύ σχολείων και τοπικών κοινοτήτων, με τους νέους και τους εκπαιδευτικούς στο επίκεντρο. Ένας από τους τρεις βασικούς πυλώνες του εστιάζει στην ψηφιακή ευαισθητοποίηση και την υπεύθυνη χρήση της τεχνολογίας. Στο πλαίσιο αυτό, οι εκπαιδευτικοί και οι παιδαγωγοί λαμβάνουν εξειδικευμένη κατάρτιση σχετικά με την θετική και συνειδητή χρήση των ψηφιακών εργαλείων, ενώ παράλληλα αντιμετωπίζουν κινδύνους όπως η παραπληροφόρηση, η διαδικτυακή χειραγώγηση και η μη ασφαλής ψηφιακή συμπεριφορά. Το έργο δημιουργεί επίσης μόνιμα σχολικά εργαστήρια αφιερωμένα στην εκπαίδευση στα μέσα επικοινωνίας και την ασφάλεια στο διαδίκτυο, όπου εκπαιδευόμενοι και εκπαιδευτικοί μπορούν να εξερευνήσουν

από κοινού θέματα που σχετίζονται με την παραπληροφόρηση, την ψηφιακή ηθική και την αξιοπιστία των πληροφοριών. Αυτές οι δραστηριότητες συμπληρώνονται από κοινοτικά εργαστήρια και διαδικτυακούς πόρους που προωθούν την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ εκπαιδευτικών, γονέων και τοπικών φορέων του εκπαιδευτικού τομέα.

(https://www.youtube.com/channel/UCscF_DmJsJzRbRw8oaVNUg/videos)

(<https://www.facebook.com/progettoscatti/>)

- *MED – Associazione Italiana per l’Educazione ai Media e alla Comunicazione (Ιταλική Ένωση για την Εκπαίδευση στα Μέσα Ενημέρωσης και την Επικοινωνία)*

Η Ένωση MED, που ιδρύθηκε το 1996, είναι ο κορυφαίος οργανισμός της Ιταλίας που ασχολείται με την προώθηση της εκπαίδευσης στα μέσα ενημέρωσης, την κατάρτιση των εκπαιδευτικών και την κατανόηση των διαδικασιών επικοινωνίας από το κοινό. Συγκεντρώνοντας πανεπιστημιακούς καθηγητές, δασκάλους, επαγγελματίες των μέσων ενημέρωσης και εκπαιδευτικούς, η MED προωθεί μια κριτική και δημιουργική προσέγγιση στη χρήση των μέσων ενημέρωσης, που δίνει στους πολίτες τη δυνατότητα να αναλύουν, να ερμηνεύουν και να παράγουν περιεχόμενο μέσων ενημέρωσης με υπευθυνότητα. Η MED ορίζει την *εκπαίδευση στα μέσα ενημέρωσης* ως εκπαίδευση με τα μέσα ενημέρωσης —χρησιμοποιώντας τα μέσα ενημέρωσης ως παιδαγωγικά εργαλεία— και εκπαίδευση για τα μέσα ενημέρωσης, προωθώντας την κριτική κατανόηση του τρόπου λειτουργίας των συστημάτων μέσων ενημέρωσης ως γλώσσες και Το έργο του επικεντρώνεται στην ανάπτυξη των ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στην ανάλυση των μηνυμάτων των μέσων ενημέρωσης, στην κατανόηση της δυναμικής της παραπληροφόρησης και στην προώθηση της δίκαιης και δημοκρατικής επικοινωνίας. Ο σύλλογος διοργανώνει τακτικά εκπαιδευτικές εκδηλώσεις και ακαδημαϊκές πρωτοβουλίες, όπως το ετήσιο Θερινό Σχολείο τον Ιούλιο, καθώς και Χειμερινά Σχολεία, τα οποία παρέχουν στους εκπαιδευτικούς και στους επαγγελματίες των μέσων ενημέρωσης ενημερωμένες μεθοδολογίες για τη διδασκαλία της ψηφιακής παιδείας και την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης. Επιπλέον, η MED υποστηρίζει πιλοτικά προγράμματα που ενσωματώνουν προγράμματα σπουδών για την παιδεία

	<p>στα μέσα ενημέρωσης στα σχολεία, αναπτύσσει εκπαιδευτικό υλικό και διευκολύνει τον διάλογο μεταξύ ακαδημαϊκών, εμπειρογνομόνων στον τομέα της επικοινωνίας και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.</p>
--	--

(<https://www.medmediaeducation.it/>)

ΙΣΠΑΝΙΑ

2. Μέτρα κατά της παραπληροφόρησης	
<p>2.1 Αναφέρετε τις κύριες στρατηγικές που έχει ακολουθήσει η χώρα σας για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης τα τελευταία 5 χρόνια (ενδεχόμενο κανονιστικό πλαίσιο, ενδεχόμενη δημιουργία οργανισμών, φόρουμ ή ομάδων εμπειρογνομόνων κ.λπ.).</p>	<p>Το ισπανικό κανονιστικό πλαίσιο και οι δημόσιες πολιτικές κατά της παραπληροφόρησης προέρχονται κυρίως από το ευρωπαϊκό πλαίσιο (εκθέσεις IBERIFIER, 2023), με την κυβέρνηση να τονίζει τη σημασία της διατήρησης αυτής της ευθυγράμμισης (Υπουργείο Προεδρίας, Σχέσεων με το Κοινοβούλιο και Δημοκρατικής Μνήμης, 2022).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το 2019, η ισπανική στρατηγική για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο αναγνώρισε επίσημα την παραπληροφόρηση ως απειλή για την εθνική ασφάλεια (Κυβέρνηση της Ισπανίας, 2019). Η ευθύνη αυτή ενσωματώθηκε στη συνέχεια στις αρμοδιότητες του Εθνικού Συστήματος Ασφάλειας, το οποίο συντονίζεται από το Υπουργείο Εθνικής Ασφάλειας. Στο πλαίσιο αυτού του συστήματος, η Εθνική Υπηρεσία Ασφαλείας (CNI) ανέλαβε την παρακολούθηση των φορέων και των δικτύων που συνδέονται με εκπομπές παραπληροφόρησης, με την υποστήριξη των Κρατικών Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφάλειας, τα οποία συνεισφέρουν με πληροφορίες και επιχειρησιακές ικανότητες (Υπουργείο Εθνικής Ασφάλειας, 2019; 2022). Την ίδια χρονιά, το Εθνικό Κέντρο Κρυπτολογίας (CCN) —ένα παράρτημα του CNI— δημιούργησε μια ειδική μονάδα για την παραπληροφόρηση με σκοπό την αντιμετώπιση των απειλών στον κυβερνοχώρο και στον τομέα της πληροφορίας. • Το 2020, η Ισπανία επισημοποίησε την θεσμική της αντίδραση με τη δημοσίευση της Διαδικασίας για την Αντιμετώπιση της Παραπληροφόρησης (Υπουργείο Προεδρίας, 2020), ενός εγγράφου που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η διαδικασία αυτή καθιέρωσε μηχανισμούς για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και προώθησε τη διαθεσμική συνεργασία μεταξύ των δημόσιων διοικήσεων. Επιπλέον, δημιουργήθηκε μια Ομάδα Εμπειρογνομόνων για την Παραπληροφόρηση, η οποία συγκέντρωσε εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών, ακαδημαϊκούς εμπειρογνώμονες και κυβερνητικούς αξιωματούχους με

	<p>σκοπό την ανάλυση των αναδυόμενων απειλών και την πρόταση στρατηγικών από κοινωνική, τεχνολογική, πληροφοριακή και ρυθμιστική άποψη (Γραφείο Επιστήμης και Τεχνολογίας του Κογκρέσου των Αντιπροσώπων, 2023).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το 2021, η επικαιροποιημένη Εθνική Στρατηγική Ασφάλειας έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στην παραπληροφόρηση και τη χειραγώγηση των πληροφοριών ως βασικές προκλήσεις για τη δημοκρατική σταθερότητα και την εμπιστοσύνη του κοινού (Υπουργείο Εθνικής Ασφάλειας, 2021). Αυτοί οι κίνδυνοι είχαν ήδη εντοπιστεί σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις εθνικής ασφάλειας, ιδίως κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, η οποία ανέδειξε το αποσταθεροποιητικό δυναμικό των ψευδών πληροφοριών (Προεδρία της Κυβέρνησης, 2020). • Ένα σημαντικό ορόσημο επιτεύχθηκε το 2022 με τη δημιουργία του Εθνικού Φόρουμ κατά των Εκστρατειών Παραπληροφόρησης, ενός συμβουλευτικού οργάνου που έχει ως στόχο την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ του δημόσιου τομέα, των ιδιωτικών εταιρειών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών. Το Φόρουμ λειτουργεί μέσω εννέα εξειδικευμένων ομάδων εργασίας, καθμία από τις οποίες ασχολείται με μια διαφορετική διάσταση της παραπληροφόρησης — από την ψηφιακή εκπαίδευση και την τεχνολογική καινοτομία έως την δημοσιογραφική ακεραιότητα και την υπευθυνότητα των πλατφορμών (Υπουργείο Εθνικής Ασφάλειας, 2023). • Τέλος, το 2023, επιτεύχθηκε συναίνεση μεταξύ της Ομάδας Εμπειρογνομώνων, του Εθνικού Φόρουμ και των αρμόδιων κυβερνητικών οργανισμών σχετικά με την ανάγκη ανάπτυξης μιας Εθνικής Στρατηγικής κατά της Παραπληροφόρησης. Η στρατηγική αυτή, η οποία βρίσκεται επί του παρόντος σε φάση διαμόρφωσης, αποσκοπεί στην ενοποίηση των προσπαθειών της Ισπανίας σε ένα ενιαίο εθνικό πλαίσιο που ενισχύει τον συντονισμό, προάγει την Παιδεία στα Μέσα και την Πληροφορία (MIL) και ενισχύει την ανθεκτικότητα της κοινωνίας στην παραπληροφόρηση (Υπουργείο Εσωτερικής Ασφάλειας, 2022).
<p>2.2 Αναφέρετε τουλάχιστον δύο ακαδημαϊκές μελέτες από τη χώρα σας, στις οποίες οι συγγραφείς αναφέρουν την ανάγκη ενσωμάτωσης περιεχομένου σχετικά με την παιδεία στα μέσα</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sádaba, C. & Salaverría, R. (2023). Combating disinformation with media literacy: analysis of trends in the European Union. <i>Revista Latina de Comunicación Social</i>, (81), 1-17. https://doi.org/10.4185/RLCS-2023-1552 <p>Σε αυτή τη μελέτη, οι συγγραφείς αναλύουν ευρωπαϊκές εκθέσεις, έγγραφα πολιτικής και εθνικά νομικά πλαίσια για να αξιολογήσουν τον ρόλο της παιδείας στα μέσα στην καταπολέμηση της</p>

<p>επικοινωνίας στην επίσημη και/ή την ανεπίσημη εκπαίδευση.</p> <p>Συνοψίστε εν συντομία τα συμπεράσματά τους.</p>	<p>παραπληροφόρησης σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα ευρήματά τους υπογραμμίζουν ότι η σταθερή θεσμική δέσμευση για την ενσωμάτωση της παιδείας MIL ενημέρωσης τόσο στα επίσημα όσο και στα άτυπα εκπαιδευτικά συστήματα είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική καταπολέμηση των ψευδών πληροφοριών. Υποστηρίζουν ότι οι εκπαιδευτικοί πρέπει να λαμβάνουν συστηματική κατάρτιση στην παιδεία MIL και ότι η συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών και επαγγελματιών της επικοινωνίας είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία τέτοιων πρωτοβουλιών. Η μελέτη καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η προώθηση της κρισιακής ικανότητας στα μέσα ενημέρωσης πρέπει να αποτελεί κεντρικό στοιχείο της εκπαιδευτικής πολιτικής, προκειμένου να ενισχυθεί η δημοκρατική ανθεκτικότητα και να μειωθεί ο κοινωνικός αντίκτυπος της παραπληροφόρησης.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herrero-Curiel, E. & La-Rosa, L. (2022). Secondary school students and media literacy in the age of disinformation. <i>Comunicar</i>, 73, 95-106. https://doi.org/10.3916/C73-2022-08 <p>Η εμπειρική αυτή έρευνα επικεντρώνεται στην παιδεία MIL μεταξύ των εκπαιδευόμενων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ισπανία, συνδυάζοντας 77 σε βάθος συνεντεύξεις με εκπαιδευτικούς και μια έρευνα σε 1.651 εκπαιδευόμενους που φοιτούν στην Υποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (ESO). Τα αποτελέσματα αποκαλύπτουν ότι η παιδεία MIL και την πληροφορία παραμένει ανεπαρκώς αντιμετωπισμένη στο ισπανικό σχολικό πρόγραμμα σπουδών. Οι εκπαιδευτικοί αναφέρουν μια ευρέως διαδεδομένη έλλειψη δεξιοτήτων κριτικής σκέψης μεταξύ των εκπαιδευόμενων όταν ασχολούνται με περιεχόμενο των μέσων επικοινωνίας, παρά τη συχνή χρήση ψηφιακών πλατφορμών και κοινωνικών δικτύων από τους εκπαιδευόμενους. Η μελέτη καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι ισπανοί νέοι παρουσιάζουν σημαντικές ελλείψεις στις βασικές δεξιότητες παιδείας MIL, ιδίως στην αξιολόγηση των πληροφοριών στο διαδίκτυο και στην αναγνώριση της παραπληροφόρησης. Οι συγγραφείς υποστηρίζουν τη συστηματική ένταξη της παιδείας MIL στις εκπαιδευτικές πολιτικές και στην πρακτική της τάξης, υπογραμμίζοντας τη σημασία της για την καλλιέργεια κριτικών και ενημερωμένων πολιτών στην ψηφιακή εποχή.</p>
<p>2.3 Αναφέρετε τουλάχιστον δύο</p>	

<p>οργανισμούς στη χώρα σας που παρέχουν εκπαίδευση στα μέσα επικοινωνίας και ενημέρωσης για εκπαιδευτικούς, με σκοπό την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης στην τάξη.</p> <p>Συνοψίστε εν συντομία το έργο τους.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maldita.es Foundation <p>Το <i>Maldita.es</i> είναι ένα μη κερδοσκοπικό ίδρυμα και μέσο ενημέρωσης που ασχολείται με την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης στον ισπανόφωνο κόσμο μέσω της επαλήθευσης ειδήσεων, της δημοσιογραφίας δεδομένων και της εκπαίδευσης στα μέσα ενημέρωσης. Η βασική πεποίθηση του ιδρύματος είναι ότι η εκπαίδευση είναι το πιο αποτελεσματικό εργαλείο για την πρόληψη και την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης.</p> <p>Ο εκπαιδευτικός του κλάδος, <i>Maldita Educa</i>, έχει εκτεταμένη εμπειρία στην ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού και εργαστηρίων για διάφορα ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων εκπαιδευομένων, εκπαιδευτικών και δημοσιογράφων. Κάθε χρόνο, εκπαιδεύει περισσότερους από 2.000 συμμετέχοντες σε κριτική κατανάλωση μέσων ενημέρωσης και τεχνικές επαλήθευσης. Το <i>Maldita Educa</i> διατηρεί επίσης ένα αποθετήριο ανοικτής πρόσβασης εκπαιδευτικών πόρων — από κείμενα για την τάξη έως διαδραστικά παιχνίδια και infographics — που έχουν σχεδιαστεί για να υποστηρίξουν τους εκπαιδευτικούς στην ανάπτυξη δεξιοτήτων μέσω ενημέρωσης στους μαθητές τους.</p> <p>Το <i>Maldita.es</i> είναι επίσης συν-ηγέτης του Iberifier, του Ιβηρικού Παρατηρητηρίου Ψηφιακών Μέσων και Επαλήθευσης για την Ισπανία και την Πορτογαλία, που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και συνδέεται με το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Ψηφιακών Μέσων (EDMO). Στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας, ο οργανισμός συμβάλλει στον καθορισμό ενός τυποποιημένου προγράμματος σπουδών για τη διδασκαλία της επαλήθευσης ειδήσεων και της παιδείας στα μέσα ενημέρωσης σε σχολές δημοσιογραφίας και πανεπιστήμια, προωθώντας μια ενοποιημένη προσέγγιση στην κριτική εκπαίδευση στην πληροφορία σε όλη την Ευρώπη.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EFE Verifica <p>Η <i>EFE Verifica</i> είναι η μονάδα επαλήθευσης ειδήσεων της Agencia EFE, του κορυφαίου δημόσιου πρακτορείου ειδήσεων της Ισπανίας, το οποίο έχει μακροχρόνια δέσμευση στην επαγγελματική δεοντολογία, την ακρίβεια και τη διαφάνεια στον δημοσιογραφικό τομέα. Η <i>EFE Verifica</i>, η οποία ξεκίνησε τη λειτουργία της το 2019, αποτελεί ένα εργαλείο για τον εντοπισμό και τη διόρθωση ψευδών ή παραπλανητικών ειδήσεων που κυκλοφορούν στα μέσα ενημέρωσης και τα κοινωνικά δίκτυα,</p>
---	---

συμπεριλαμβανομένων βίντεο, φωτογραφιών και δημόσιων δηλώσεων. Ο πρωταρχικός στόχος της είναι να βελτιώσει τον δημόσιο διάλογο και να υποστηρίξει τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων, προωθώντας επαληθευμένες, τεκμηριωμένες πληροφορίες. Η πλατφόρμα παρέχει επίσης περιεχόμενο για την εκπαίδευση στα μέσα ενημέρωσης και συνεργάζεται με εκπαιδευτικά ιδρύματα, βοηθώντας εκπαιδευτικούς και εκπαιδευόμενους να κατανοήσουν πώς να αξιολογούν την αξιοπιστία των πληροφοριών και να εντοπίζουν τη χειραγώγηση σε ψηφιακά περιβάλλοντα. Η *EFE Verifica* είναι εταίρος του έργου Iberifier, συμβάλλοντας στην πανευρωπαϊκή προσπάθεια για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και την ενίσχυση της ψηφιακής παιδείας μέσω της έρευνας, της κατάρτισης και της

• **Newtral**

Η Newtral είναι μια ισπανική νεοφυής επιχείρηση στον τομέα των μέσων ενημέρωσης που ιδρύθηκε το 2018 από τη δημοσιογράφο Ana Pastor, με αποστολή την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και την προώθηση της δημοσιογραφίας που βασίζεται σε γεγονότα. Παράλληλα με τις δραστηριότητές της στον τομέα των μέσων ενημέρωσης και της επαλήθευσης, η Newtral διαχειρίζεται το Newtral Educaci3n, ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που δημιουργήθηκε το 2019 με στόχο την προώθηση της κριτικής σκέψης και της παιδείας στα μέσα ενημέρωσης σε σχολεία, πανεπιστήμια και κέντρα κατάρτισης εκπαιδευτικών. Μόνο το 2022, ο οργανισμός πραγματοποίησε πάνω από 40 εκπαιδευτικές ομιλίες και εργαστήρια, προσφέροντας σε εκπαιδευτικούς και εκπαιδευόμενους πρακτικά εργαλεία για την αναγνώριση και ανάλυση της παραπληροφόρησης. Η Newtral αναπτύσσει επίσης διδακτικό υλικό και συνεργάζεται με άλλους φορείς που ασχολούνται με την παιδεία στα μέσα ενημέρωσης, με σκοπό την ενίσχυση των ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στην πλοήγηση στα ψηφιακά οικοσυστήματα πληροφοριών.

ΠΟΛΩΝΙΑ

2. Μέτρα κατά της παραπληροφόρησης	Answer
<p>2.1 Αναφέρετε τις κύριες στρατηγικές που έχει ακολουθήσει η χώρα σας για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης τα τελευταία 5 χρόνια (ενδεχόμενο κανονιστικό πλαίσιο, ενδεχόμενη δημιουργία οργανισμών, φόρουμ ή ομάδων εμπειρογνομόνων κ.λπ.).</p>	<p>8 Δεκεμβρίου 2022 – <i>Φόρουμ για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης στην Πολωνία</i>: Με τη συμμετοχή περισσότερων από 40 εμπειρογνομόνων, διατυπώθηκαν συστάσεις για συστημικές λύσεις.</p> <p>31 Μαρτίου 2023 – Η πολωνική Γερουσία ενέκρινε ψήφισμα για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης στην Πολωνία, τονίζοντας την ανάγκη δημιουργίας ενός συστήματος που θα υποστηρίζει την κοινωνία των πολιτών. Η στρατηγική θα πρέπει να καλύπτει βασικούς τομείς όπως η εκπαίδευση, το δίκαιο, τα μέσα ενημέρωσης και η πολιτική ασφάλειας.</p> <p>Αρκετά γενικά έγγραφα ασχολούνται με πτυχές της Παιδείας στα Μέσα και την Πληροφορία (MIL), μεταξύ των οποίων το <i>Operational Programme Digital Poland for 2014-2020</i> και το <i>Open Educational Network Program</i>. Ωστόσο, η Πολωνία δεν διαθέτει επί του παρόντος μια συνεκτική εθνική στρατηγική για την παιδεία MIL, ενώ η εποπτεία των υφιστάμενων προγραμμάτων είναι περιορισμένη ή ανύπαρκτη. Η κύρια έμφαση εξακολουθεί να δίνεται στην ψηφιακή εκπαίδευση με έμφαση στις τεχνικές δεξιότητες και όχι στην κριτική ικανότητα στα μέσα ενημέρωσης.</p>
<p>2.2 Αναφέρετε τουλάχιστον δύο ακαδημαϊκές μελέτες από τη χώρα σας, στις οποίες οι συγγραφείς αναφέρουν την ανάγκη ενσωμάτωσης περιεχομένου σχετικά με την παιδεία στα μέσα επικοινωνίας στην επίσημη και/ή την ανεπίσημη εκπαίδευση.</p> <p>Συνοψίστε εν συντομία τα συμπεράσματά τους.</p>	<p>1. <i>Media, Information and Digital Education Model (2019 Krakow and Warsaw)</i> Authors: Dorota Górecka-O'Connor, Tomasz Komorowski, Ewa Korzeniowska, Barbara Krywoszejew, Alicja Pacewicz, Grzegorz Ptaszek</p> <p>Αυτή η ολοκληρωμένη μελέτη παρουσιάζει ένα πλαίσιο για την εφαρμογή της εκπαίδευσης στα μέσα επικοινωνίας, την πληροφόρηση και την ψηφιακή τεχνολογία στα πολωνικά σχολεία. Οι συγγραφείς υποστηρίζουν ότι η εκπαίδευση στα μέσα επικοινωνίας δεν πρέπει να περιορίζεται σε εξειδικευμένα μαθήματα, αλλά πρέπει να διαπερνά όλους τους τομείς της διδασκαλίας και της μάθησης. Υποστηρίζουν μια προσέγγιση που επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς —ανεξάρτητα από το μάθημα ή το εκπαιδευτικό επίπεδο— να αναγνωρίσουν τη σημασία όχι μόνο της χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών, αλλά και της κριτικής ανάλυσης των ευρύτερων κοινωνικών, οικονομικών, πολιτικών και πολιτιστικών διαστάσεων</p>

	<p>τους.</p> <p>Σύμφωνα με τους συγγραφείς, η εκπαίδευση στα μέσα ενημέρωσης πρέπει να υπερβαίνει την τεχνική επάρκεια και να περιλαμβάνει συνεχείς, σε βάθος συζητήσεις σχετικά με τη φύση και τον αντίκτυπο των ψηφιακών μέσων, τα πιθανά οφέλη τους και τους κινδύνους που ενέχουν. Η μελέτη τονίζει ότι μια τέτοια αναστοχαστική προσέγγιση είναι καθοριστική για την προετοιμασία τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των εκπαιδευομένων για τις προκλήσεις της ζωής σε έναν κόσμο κορεσμένο από τα μέσα ενημέρωσης και αλληλοσυνδεδεμένο.</p> <p>2. “Education and Technology”; Media Literacy as a Challenge (2019 Warsaw) Author: Michał Fedorowicz</p> <p>Το έργο του Fedorowicz εξετάζει τον μετασχηματιστικό ρόλο της παιδείας στα μέσα επικοινωνίας στη σύγχρονη εκπαίδευση, χαρακτηρίζοντάς την ως βασική ικανότητα για την ανάπτυξη κριτικών και στοχαστικών πολιτών. Υποστηρίζει ότι η παιδεία MIL πρέπει να ενσωματωθεί συστηματικά στα σχολικά προγράμματα σπουδών, καθώς προάγει την ικανότητα κριτικής σκέψης, αμφισβήτησης των πηγών πληροφοριών και εκτίμησης της πολιτιστικής πολυμορφίας και των πολλαπλών προοπτικών.</p> <p>Η μελέτη καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η εισαγωγή της παιδείας MIL στην εκπαίδευση συμβάλλει σε μια ενεργή, μαθητοκεντρική παιδαγωγική, όπου οι εκπαιδευόμενοι γίνονται συμμετέχοντες στη μαθησιακή διαδικασία και όχι παθητικοί αποδέκτες πληροφοριών. Μέσω της ενασχόλησης με ποικίλο περιεχόμενο μέσων επικοινωνίας, οι εκπαιδευόμενοι μαθαίνουν να αναλύουν, να ερμηνεύουν και να αξιολογούν μηνύματα, καλλιεργώντας έτσι την ευαισθητοποίηση για τον πλουραλισμό των κοσμοθεωριών και τη σημασία του διαλόγου στις δημοκρατικές κοινωνίες.</p>
<p>2.3 Αναφέρετε τουλάχιστον δύο οργανισμούς στη χώρα σας που παρέχουν εκπαίδευση στα μέσα επικοινωνίας και ενημέρωσης για εκπαιδευτικούς, με σκοπό την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης</p>	<p>1. Demagog - Association of fact-checking</p> <p>Ιστοσελίδα: https://demagog.org.pl</p> <p>Ιδρυμένη το 2014, η <i>Demagog</i> είναι η πρώτη μη κερδοσκοπική οργάνωση επαλήθευσης ειδήσεων στην Πολωνία, η οποία έχει ως στόχο την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και την προώθηση της</p>

<p>στην τάξη.</p> <p>Συνοψίστε εν συντομία το έργο τους.</p>	<p>κριτικής σκέψης στον δημόσιο χώρο. Η οργάνωση επαληθεύει δηλώσεις δημόσιων προσώπων, παρακολουθεί παραπλανητικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο και δημοσιεύει επαληθεύσεις ειδήσεων και εκπαιδευτικό υλικό στον ιστότοπό της.</p> <p>Μία από τις εμβληματικές του πρωτοβουλίες, η <i>Demagog</i>, προσφέρει εκπαιδευτικά προγράμματα σχεδιασμένα για εκπαιδευτικούς, εκπαιδευόμενους και επαγγελματίες. Τα μαθήματα αυτά εστιάζουν στην ανάπτυξη πρακτικών δεξιοτήτων για την αξιολόγηση της αξιοπιστίας των πληροφοριών, τον εντοπισμό της χειραγώγησης και την προώθηση της υπεύθυνης επικοινωνίας. Μέσω εργαστηρίων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, συμβάλλει στην οικοδόμηση μιας κουλτούρας επαλήθευσης ειδήσεων και κριτικής έρευνας στις πολωνικές αίθουσες διδασκαλίας και στην κοινωνία γενικότερα.</p> <p>2. The Institute of Critical Thinking (Instytut Krytycznego Myślenia)</p> <p>Ιστοσελίδα: https://ikm.org.pl</p> <p>Το <i>Institute of Critical Thinking</i> είναι ένας ιδιωτικός εκπαιδευτικός οργανισμός που δραστηριοποιείται εδώ και πάνω από δύο δεκαετίες στην ανάπτυξη και προώθηση δεξιοτήτων κριτικής σκέψης σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης. Το ινστιτούτο παρέχει εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης για εκπαιδευτικούς και παιδαγωγούς, βοηθώντας τους να ενσωματώσουν τη γνώση των μέσων επικοινωνίας και την αναλυτική σκέψη στις παιδαγωγικές τους πρακτικές.</p> <p>Τα μαθήματά <i>Institute of Critical Thinking</i> εστιάζουν στην ενίσχυση της ικανότητας των εκπαιδευτικών να καθοδηγούν τους εκπαιδευόμενους στην αξιολόγηση των μηνυμάτων των μέσων ενημέρωσης, στον εντοπισμό προκαταλήψεων και στην αναγνώριση πειστικών ή χειραγωγικών τεχνικών επικοινωνίας. Αν και το ινστιτούτο λειτουργεί με βάση ένα μοντέλο αμοιβών, η μακροχρόνια εμπειρία και η διεπιστημονική του προσέγγιση το καθιστούν βασικό παράγοντα για την ανάπτυξη της εκπαίδευσης στα μέσα ενημέρωσης στην Πολωνία.</p>
--	---

Universidad del País Vasco UPV/EHU - University of the Basque Country UPV/EHU
Spain
www.ehu.eus

IBERIKA EDUCATION GROUP GMBH
Germany
www.iberika.de

STIMMULI FOR SOCIAL CHANGE
Greece
stimmuli.eu

CESIE ETS
Italy
cesie.org

X Liceum Ogólnokształcące im. prof. Stefana Banacha w Toruniu
Poland
www.xlo.torun.pl

FUNDACIÓN MALDITA.ES CONTRA LA DESINFORMACION PERIODISMO EDUCACION INVESTIGACION Y DATOS EN NUEVOS FORMATOS
Spain
maldita.es

**Co-funded by
the European Union**

Erasmus+: Key Action 2, Cooperation partnerships in adult education

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Project Number: 2023-1-ES01-KA220-ADU-000153626